

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Nr. 70 (7075)

● Ceturtdiena, 2000. gada 22. jūnijs

● Cena Ls 0,22

Foto: M. Rukosujevs

Jaunības starojums, spēja riskēt un pieņemt izaicinājumu

Tamāra Elste

18. jūnijā Preiļu arrodvidusskolā notika atlases kārtā konkursam «Mis un Mistery Preiļi 2000». Vēlmi piedalīties konkursā izteicā 27 jauniešus un 4 jaunieši.

Žūrijas komisija desmit cilvēku sastāvā: Jānis Butķevičs — horeogrāfs, komisijas priekšsēdētājs (Daugavpils), Jānis Magdaļenoks — fotogrāfs (Līvāni), Juris Urtāns — ārsts (Preiļi), Tamāra Elste — «Novadnieks» redaktore (Preiļi), Sanita Kumpēle — friziere (Līvāni), Ingus Buks — sporta instruktors (Preiļi), Elita Kuzmina — militārā dienesta darbiniece (Līvāni), Alda Urtāne — Mis Preiļi '98 (Preiļi), Raivis Madelāns — Mistery Preiļi '99 (Preiļi), Jūlija Poļakova — Mis Preiļi '99 (Līvāni), konkursa finālam, kas notiks 29. jūlijā, izvirzīja Oskaru Vilcānu, Māri Gžibovski (attēlā priekšplānā), Jāni Upenieku (no kreisās), Lollitu Daukšti, Danu Lāci, Lienu Klaužu, Oksanu Poļakovu, Lindu Kurtiņu, Jāni Ludānu. Fotografēšanās brīdī klāt nebija Maruta Vaivode.

29. jūnija numurā publicēsim visu finālistu fotogrāfijas, nodotot tās «Novadnieka» lasītāju vērtējumam.

Sanākatī, Jāņa bērni, ligo, ligo,
Augsta kalna galiņāi, ligo,
Lai dzirdēja Jāņa dziesmas, ligo, ligo,
Pa maliņu maliņām, ligo.

Visiem, visiem priecīgu ligošanu vēl
«NOVADNIEKS».
Ligo! Ligo!

Pārējo senču svētku vidū Jāņi izceļas ar tradīciju bagātību. Tieši ar Jāņiem saistās visvairāk svētku dainu, ticējumu, buramvārdu utt. Ap Jāņiem ir garākās dienas gadā — saule pie debesīm redzama visilgāk. Tāpēc, pirmkārt, tie ir Saules svētki. Jānītis ir Dieva dēls, kas bildina Saules meitu, Jāņu rītā Saule rotājas. Šis ir liels brīdis, kas jāredz visiem, tālab Jāņu nakti negul, lai šo mirkli nepalaistu garām.

Jāņi iezīmē sējas laika galīgo nobeigumu. Ap Jāņiem sākas siena plauja. Dzeguze beidz kūkot, arī lakstīgala beidz pogot. Ir senču ticējums: cik dienu pēc Jāņiem dzeguze kūko, tik nedēļu pēc Mārtiņiem lopi vēl ies ganos. Ap Jāņiem parasti līst, bet, ja kādu reizi Jāņi paiet bez lietus, gaidāms labs rudens. Līdz Jāņiem parast' nepeldas, jo ūdens vēl nav «noziedējis», turpretī Jāņu vakarā iet peldēties, peldina arī zirgus, lai tie turētos brangi.

Jāņi ir arī auglības svētki — kā druvu un dārzu, kā lopu un bišu, kā vīru un sievu auglība. Meijas, jāņuzāles un vainagi ir no senseniem rituāliem auglības labad. Pušķo ne vien māju un vārtus, bet arī ganāmpulku, vainagus liek ne vien cilvēku galvās, bet arī uz bišu mājokļiem. Šiem mērķiem kalpo arī ugunskurs. Cik tālu jāņuguns sniedzas, tik tālu lauki būs auglīgi. Jāņuguni aizdedzina pats saimnieks, tiklīdz sāk krēslot, jo šajā naktī nevienam brīdī nedrīkst būt tumšs. Jāņu ugunskuros nomet žagarus un vecas lietas, vienīgi zvejnieki drīkst savas vecās laivas nokurināt.

Iekuram var iepriekšējā gada Jāņu vainagus lietot. Uguns no līgotājiem atvairā ļaunumu un slimības. Tā attīra, dod svētību. Tādējādi desu cepšana šādā ugunskurā iznāk svētuma zaimošana. «Ar kāju nedrīkst uguni sabakstīt, tad Laimiņai acis izbada», vēsta ticējums. Nekāda tūsnīga pieēšanās pie jāņuguns nav paredzēta. Šī ir ligošanas, rotaļu un citādu kustību vieta. Pareiza kārtība ir šāda. 23. jūnijs ir Zāļu diena, kas beidzas ar Jāņu vakaru. Līdz launagam izpušķo māju un sētu. Tad iet pirtī, pēc kuras jau gērbjas svētku drēbēs un sēžas pie vakariņu galda. Kad tās paēstas — jadedzina jāņuguns un jāgaida līgotāji. Pie ugunskura dzer alu un ēd sieru (alus — auglības simbols tīrumam, bet siers — laidaram). Jāpiebilst, ka mūsu jāņusiers atšķiras no visām pārējām Eiropas sieru šķirnēm. Jaunajiem līdz saullēktam vēl papardes zieds jāatrod.

Senču tradīcijās ieskatījās
Tamāra Elste

Ligo! Ligo! Tiksimies 27. jūnijā, kad iznāks kārtējais «Novadnieka» numurs.

Jāņu dienas priekšvakars

Lidija Kirillova

Reti kurā citā Latvijas novadā tik krāšņi un redzami atspīd Jāņu nakts uguns kuri, kā tas notiek mūsu kalnainajā un mīļajā ezeru zemē Latgalē. Šogad kūpošie lielceļi Jāņu un Jāņudienas meklējumos «Novadnieku» aizveda uz Saunas pagastu. Tiesa gan, te nav gleznu, birztaļām apaugušu pakalni un ziedošu ieleju, arī ezeru zilās acis Dieva pasaulītē vairāk raugās citos pagastos.

Bet cilvēki te dzīvo un strādā tikpat neatlaidīgi un čakli, kā citur. Ceļa malās pazib mājas, kur saimnieki, šķiet, nupat nolikuši malā krāsu bundžas un otas — dzīvojamās ēkas kā spoži laukumi putekļaino, lietu sen neredzējušo ceļmalas koku un ābeļu ielokā. Pāri tūrumam kādā sētā redz svaigi sazāģētu dēļu kaudzīti. Citur vērojams pārsteidzoši lielu izmēru šķūnis. Laikam pērnavsar celts, jo dēļu sienas liekas tikko pirmo svaigumu zaudējušas. Un kādi rudzu tūrumi! Vidēja auguma vīrs aiz tāda mūra jau pēc pāris metriem nebūtu redzams.

Ieklausieties, kādi Saunas pagastā ir apdzīvoto vietu nosaukumi — Augustova, Viktorovka, Anetpole, Rudzdobes, Dēļupe, Kalnasēta, Bandžori, Dzalzova, Jašore, Gribināni, Aizupieši, Zelta dibens... Skat, kāda izdoma, skat, cik skanīgi! Kādam filologam vai pētniekam būtu bagāta viela zinātniskam darbam par apdzīvoto vietu nosaukumu ietekmi un personības veidošanos. Bet tas tā pa jokam, jo šoreiz, Saunas pagasta padomes priekšsēdētājas Emīlijas Kokorietes vadītī, dodamies pie Jāņiem, Līgām un Pēteriem.

*Da kam itys celeņš, rūtoj, rūtoj,
Sudabreņa palaisteits?
Rūtoj, rūtoj.
Da Jōneiti tys celenis,
Rūtoj, rūtoj,
Sudabreņa palaisteits,
Rūtoj, rūtoj.*

Jāni Kozuli pagastā daudzina kā gruntīgu saimnieku, neatlaidīgu un pacietīgu vīru, kurš no iedomātā ne-

● Dzidras milule gotiņa Raduga un pārējās piena devējas ganās vecajā ābeļdārzā. Par to pats saimnieks saka, jāzāgē nost, būs jāstāda progresīvas šķirnes.

atlaižas. Emīlija Kokoriete stāsta, ka pirms vairākiem gadiem viņam nodeguši māja. Tagad «Ozoliņi» uzbūvēti no jauna. Piebraucot skatam paveras liela dzīvojamā ēka ar platiem logiem. Pats saimnieks turpat pagalmā vien grozās un tūlīt arī aicina istabā. Pagasta padomes priekšsēdētāja arī piebalso, sak, jāiet gan iekšā, jāpalūko, kādu māju Jānis sev uzbūvējis.

— Vēl jau celtniecība nav galā, — saka Jānis Kozulis. Šo esmu uzbūvējis divu gadu laikā. Lūk, priekšistaba, kur kaimiņiem, ciemiņiem ienākt, tālāk zāle. Ir vēl virtuve un guļamistaba. Bet man mājai iecerēts vēl otrais stāvs ar vairākām istabām un kapitāla veranda. Gribru uztaisīt visu tā, lai uz labiercībām nebūtu laukā jāskrien, lai ziemā uz aku sievai ar spaini nevajadzētu iet, pietiktu tikai atgriezt krānu.

Bet viss prasa naudu un pamatīgu darbu, piebilst Jānis un maina sarunas tematu. Pats kolhozu laikos bijis šoferis, sieva Dzidra ir ar celtniecības tehnikuma diplomu. Nu abi skaitās zemnieki ar 26 hektāriem pašu zemes un vēl 14 nomātiem. Nolēmuši, ka nodarbosies ar piena lopkopību. Pašlaik kūti septiņas brūnaļas. Ar ārzemniecēm neesot domājuši mainīt, šis pieticīgākas, pacietīgākas un gana pienīgas arī. Dienas slaukumu ik rītu aizvzina «Preiļu siera» savācēji. Piena galds tepat mājas ceļa galā. Dzirdējuši, ka citur pa vienu maršrutu braucot divi un pat trīs dažādu firmu uzpircēji. Bet «sieriņieks» tagad maksā regulāri, problēmu nav. Ar svešiem saistīties arī nav droši, žuļiku tagad pa pilnam. Visbeidzot, pats esot arī «Preiļu siera» akcionārs.

Jānis negaužas par šī pavasara dabas untumiem. Tikai konstatē, ka pļavas un tūrumi alkst pēc lietus. Ar siena sagādi ziemai būšot problēmas, zāle maza un reta. Atjaunoto zālāju platībās vēl nekas, tūri labi paaugusi, bet tur, kur trešo vai ceturto gadu pļauj,

nekā... Jāar laukā un jāsej no jauna. Būs jāpapūlas, lai jauno lopbarības šķūni piepildītu.

Bet ko tad saimnieki darīs Līgo vakarā un kā svinēs Jāņus? Abi smeļ, ka sāksot jau 22. jūnijā, kad dēlam Dainim Višķu tehnikumā izlaidūms. Gan jau meita Līga ar znotu un mazbērniņu atbraukšot no Balvu rajona. Arī otra meita Inga ar znotu no Preiļiem tepat līgošot. Saimniekam Jānim vēl jāpaspēj jaunuzbūvētajai pirtīnai priekšnamā grīdu ielikt. Dzidra saka, kur tad šašlikus Līgo vakarā ēdīšot,

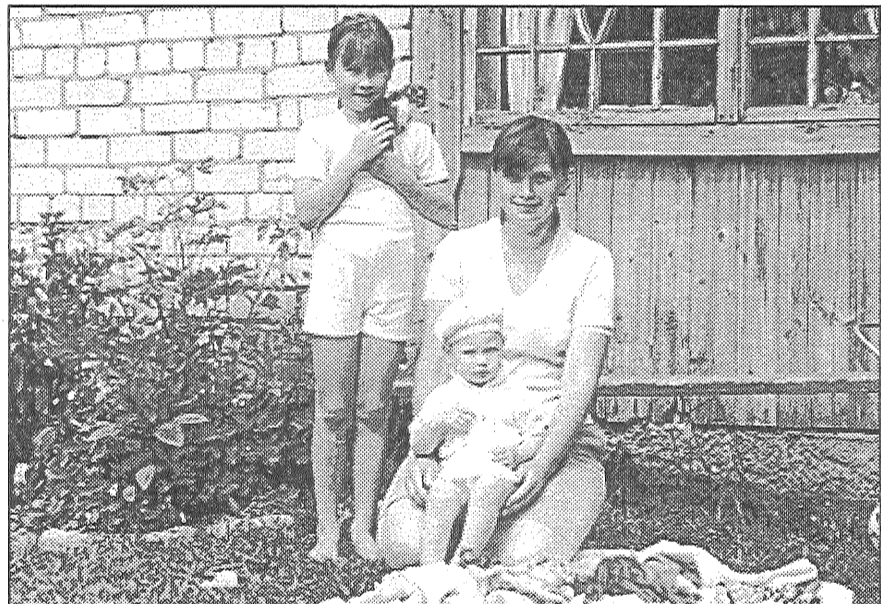
ja pēkšņi lietus uznāk.

Pagalmā stāv saimnieku vieglās automašīnas un darbarūķis, smagais pašizgāzējs. Ozols pēc pavasara salnām atkopies tiktāl, ka droši varēs pīt kuplu jo kuplu vainagu. Vistas salīdušas ceriņu krūmos un peras pa smiltīm, ka put vien. Te visi un katrs ir savā vietā — atbilstoši dabas un zemes likumiem.

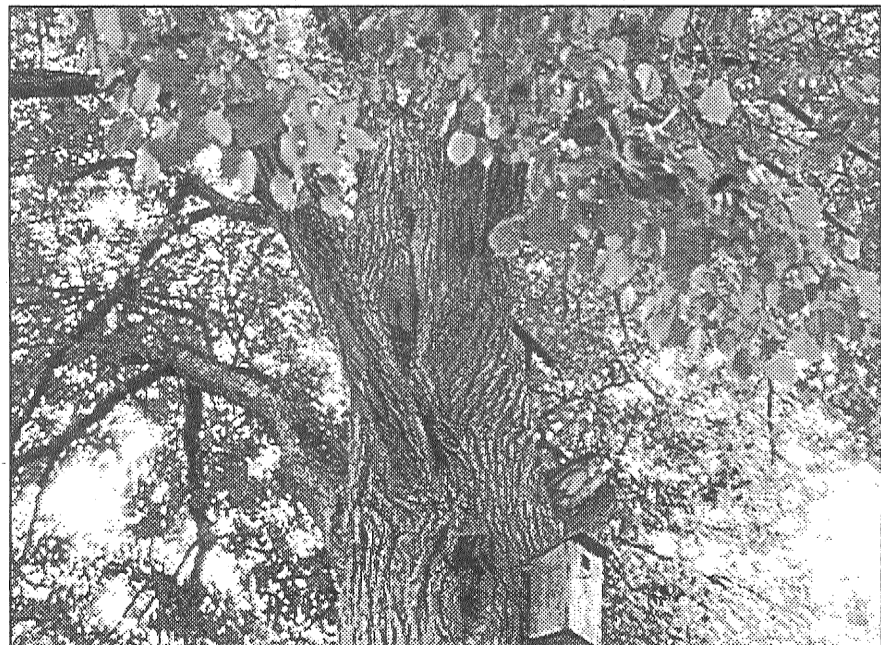
*Jōneits gōja par kaļņēnu,
Zōļu nosta mugurā.
Aj, Jōneit, uz munu sātu,
Baroj munu raibaleiti;
Es tev dūšu sira kanci
Par raibaļas barōšonu.*

Patiesi, Līga Skutele solīja, ka siers Puz Jāņiem noteikti būšot. Arī svaigi pīrāgi. Bet alus jau tagad rūgstot. Būs arī pulka ēdāju un dzērāju. Pašas jaunākās starp līgotājiem Līgas meitiņas, — nu jau otrklasniece Santa un mazā Kristiāna, kurai šie tikai otrie Jāņi mūžinā. Tiesa, tos pērn gada Jāņus maziņā maigi nogulēja šūpulī. Un kur tad steigties, vēl to pulka daudz priekšā.

Santa mammai lielā palīdzē, māsas auklētāja. Arī mēs meitenes sastopam mājas, kamēr Līga kaplē dārzenų dobes. Uzlielām saimnieci par skaistajiem kartupeļiem, kuri jau metas ziedos. Bet viņa tik purina galvu, sak, es jau tur neko, tas vīra Normunda nopelns. Viņam zemnieka darbs iet pie sirds. Pati vairāk pa māju, pa sakņu dārzu. Vēl Līgas pienākumos ietilpst govīs slaukšana no rīta un vakarā. Šogad rēķinājām, ka ir neizdevīgi

● Vēl tikai pāris gadi, un tad jau abas meitas, Santa un Kristiāna Līgo vakarā ies pļāvās, lai mammiņai vārdadienas vainagu pītu — kuplu jo kuplu.

● Pašā liepas vidūci mājvietu radušās bites ar savu nepārtraukto dūkoņu rada fonu darbīgai un satīcīgai cilvēku dzīvei šajās mājās.

● Dzidra un Jānis Kozuli ir tajā vecumā, kad spēka vēl pulka. Un uz soliņa zem ābeles piemesties nav nekādas lielās vajadzības. Ja nu vienīgi no-fotografēties...

Saunas pagastā

turēt govi, jo piens paliek pāri, bet pārdošanai no vienas brūnaļas neko prātīgu arī nevar izslaukt, stāsta Līga. Beigās tomēr nolēmuši šogad vēl turēt, mazajām arī vajag svaigu slaukumu.

Rudenī, kad Kristiānai būs jau pusotrs gads, Līga ies darbā. Viņa ir pedagoge un māca latviešu valodu un literatūru. Pēc Latvijas Valsts universitātes beigšanas pirmā un vienīgā darba vieta bijusi Preiļu arodividusskola, tur arī atgriezīsies. Kas pa to laiku pieskatīs Kristiānu? Tur jau tā bēda esot, ka abas vecmammās vēl jaunas, abām vēl darbu pilnas rokas. Tāpēc nekas cits neatlikšot kā tētīm Normundam ar meitu pa mājām dzīvoties. Līgai viss jau saplānots, — no rīta agri celties, izslaukt govi, tad mašīnā uz darbu. Dienas otrajā pusē viss pretējā secībā.

Tajā šajā brīdī, ko varējām vēltīt sarunai, Līga vairāk smaidīja. Gan runājot par darbu, gan par bērniem, gan apspriežot to, kā vīram tagad pa sienu pļavu klājas. Acis satumsa tikai vienu mirklīti, kad nezinādami jautājām, vai vecāki ar nodomu viņai Līgu vārdā likuši. Man tētis bija Jānis, bet es viņam nevarēju par vārdu pajautāt, saka Līga. Kad meitai bija tikai četri gadiņi, tēvs gāja bojā. Rajonā daudzi noteikti vēl atceras traģisko atgadījumu, kad katla sprādziena rezultātā somu pirtī gāja bojā un tika sakropļoti cilvēki.

No bērības Līga atceras, ka toreiz Jāņu ugunsiskus tik droši, brīvi un liksmi vēl nevarēja dedzināt. Bet cilvēkiem bija vienalga, ko domā valstsvīri un ideologi. Cilvēkiem tie bija saulgriežu svētki, iemesls sanākt kopā un būt priecīgiem. Tāpēc arī Līgai dots vārds, kas liecina par vasaru, par sauli, par skanīgām dziesmām.

Atvadāmie pagalmā zem kuplas liepas, kuras stumbru vien pāris vīri var apņemt. Līga rāda uz augšu, kur koka dobūmā pērn mājvietu atradušas bites. Gluži vienkārši atlidojis spiets un apmeties uz dzīvi. Ziema izrādījies pietiekami silta, čaklās medus nesējas pārzīemojušas, un tagad viss pagalmā san. Bitītes mums labas, savējos pazīst un nevienam nav sadzēlušas, nejausi uzradušās strazdu kaimiņienes liela Līga. Mājīnieki stāstot, ka no šīs liepas, kas laikam visu spietu ceļā kā galvenais pieturas punkts, bites esot iemantojuši visi apkārtējie kaimiņi.

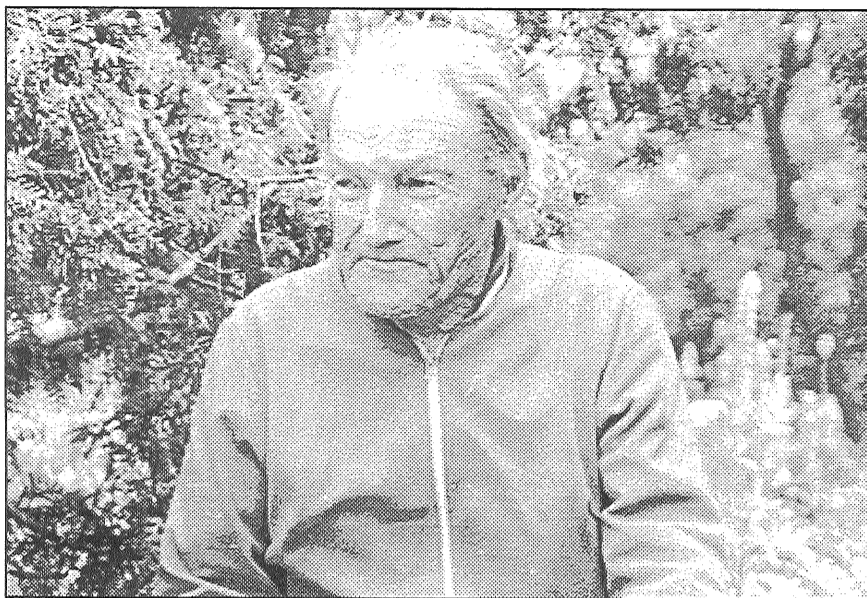
Žēl, ka nevar pie medus tikt, nospriežam. Ja nu vienīgi tā, kā to darīja lācītis Vinnijs Pūks slavenajā bērnu grāmatīnā. Bet tas lai paliek Santas un Kristiānas ziņā.

*Kū, Jōneit(i), tu dūmōji, rūtoj, rūtoj,
Sovys dūnys vokorā(i), rūtoj, rūtoj,
Voi tev puču napītyka, rūtoj, rūtoj,
Voi vaiņuka nanūveja, rūtoj, rūtoj.*

et tagad brauksim pie viena no pieriedzējušākajiem pagasta Jāņiem, teica Emilija Kokoriete un ierādīja ceļu uz Jāņa Dzeņa mājām. Šī viņam astoņdesmit piektā vasara, pulka līgots, pulka Jāņu dienu svinēts, ir ko vīram atcerēties.

Sirmais Jāņa tēvs nāk pretī spirts un runātīgs. Drusku sliktāk ar dzirdēšanu, bet citādi nekādas vainas nav, viņš smeļ. Nekas nesāp, savos gados jūtos labi. Vienīgi spēka nav, bet vecumam jau nekādas zāles un nekādi ārsti nepalīdzēs. Šodien pat, visi mājīnieki darbos, es ar gribētu palīgā iet, bet nespēka dēļ netieku.

Agrāk, lai arī sociālistmā skaitījāties, lustīgāk gāja. Kolhoza vadība visus kopā uz Jāņiem aicināja, visādas izpriecas rīkoja. Sanesām visi savus cienastus un lustējāties pie kopīga ugunsкура. Jāsa-

● Astoņdesmit piecos gados dzīvē redzēts un piedzīvots daudz kas tāds, par ko Jāņa Dzeņa acis manāmas skumjas. Bet tās tikai uz mirkli. Priecīgus Jāņus!

ka pagasta priekšniecei, lai mēģina arī tagad visus kopā sasaukt, citādi sēž katrs savās mājās pie sava ugunsкура. Lepni Līgo svētki sanāktu...

Kā agrāk līgoja? Es jau tikai ap kādu trīsdesmit piekto vai četrdesmito gadu atceros, agrāk ne. Kad vēl sādžās dzīvojam, visu kopā darījām. Līgojam arī kopā. Toreiz nekāda šņabja dzeršana nenotika. Brūvējam alu, salikām kopā un balējāmies līdz saules lēktam.

Jā, arī papardes ziedu gājām meklēt, kur nu bez tā! Atceros vienu reizi pēc kara, tas bija bandītu laiks. Vienu toreiz aizveda uz mežu, nošāva. Vēlāk tos bandītus noķēra. Re, kādas papardes zieda meklēšanas ir bijušas. Kara laikā, kas manā jaunībā iekrita, par līgošanu nebija ko domāt. Man nācies visiem kungiem kalpot. Astoņpadsmit mēnešus Kārlim Ulmanim, tad trīs mēnešus vāciešiem, vēl Kurzemes frontē cīņjos.

Sirmais vīrs runā, pa brīdīm piekļust. Laikam kavējas atmiņu ceļos. Jautājam viņam, kā tad ar alus brūvēšanu, vai sen miestīņu tecinājis. Laikam pirms trim gadiem, kad pēdējais paša brūvējums izdzerts. Un bijis tas reizē, kad ar sieviņu pusgadsimta kopdzīves jubileju svinējuši. Tā neparasti sanācis dzīvē — kad precējušies, abi tikai baznīcā salaulāti. Pēc piecdesmit gadiem nosprieduši, ka vajag arī sareģistrēties, vai nu šie ārpus likuma palikšot. Emilija, re, sareģistrējusi. Sanākušas varenas sabiedriskās kāzas, piecdesmit septiņi cilvēki saskaitīti. Pirmajās kāzās tikai divpadsmit bijuši.

Ak, jā — alus pēc veco ļaužu metodes brūvēts, nekādu noslēpumu tur nav. Visam pamatā sava procedūra, ne par ātru, ne par vēlu. Cukurs arī drusku jāpiešaujot, bet vien tik, lai alus sanāk laba vīna stiprumā. Šogad Jāņus ģimenes lokā vien svinēšot, protams, kādu čarkīņu ieraušot. Lai jums pietiek možuma, Jāņa tēv!

*Vysas pļovas izšļiukōju,
Petra zōles maklādama;
Petra zōli as atrodu
Lelō pūra maleņā.
Petra zōle plotom lopom,
Rūbōtom(i) maleņom.*

Pēc tautas nostāstiem šo zāli esot lietotojuši pret «kāsu». Diemžēl Saunas pagasta slavenākajam Jāņu alus brūvētājam Pēterim Mozuļčikam tā arī nepajautājām, kas tā tāda Pētera zāle īsti ir. Gan jau citu gadu noskaidrosim. Šoreiz bijām trāpījuši brīdī, kad Pēteris skaloja zlauktu. Iepriekšējā dienā tecināts kārtējais brūvējums. Tagad tas kubulā rūgst, čaukstina baltas putu cepures, ņemas stiprumā, lai Līgo vakarā var radu

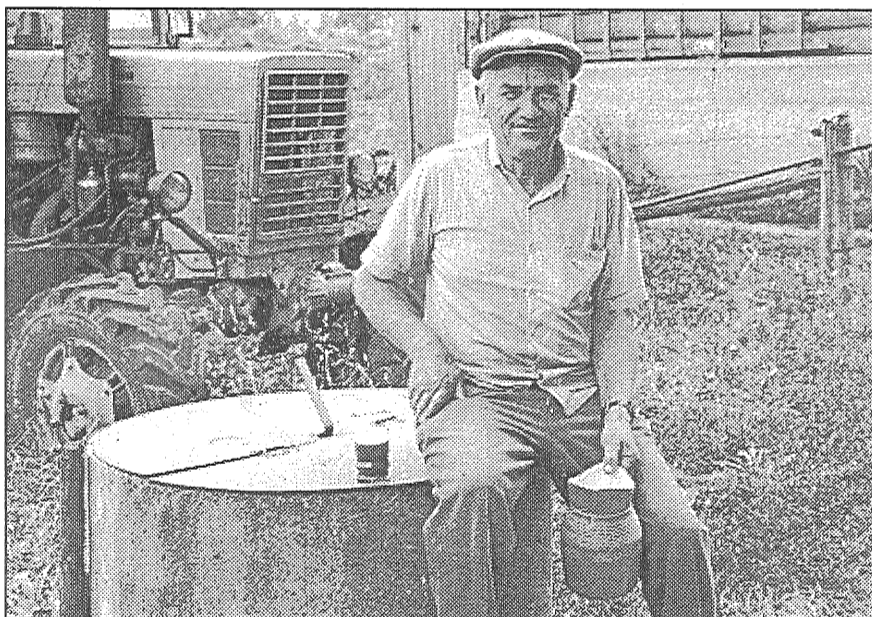
cinās, ka viss pareizi. Kad alus jau rūgst, arī tad vajag skatīties un uzmanīt, vasarā var ieskābt.

Kas tie 300 litri, tāds nieks vien ir. Šogad mazdēlam Guntim izlaidums, puika beidz ģimnāziju Preiļos. Brālim Jānis vārdā. Visiem pa mucīnai iedod un pagrabs tukšs.

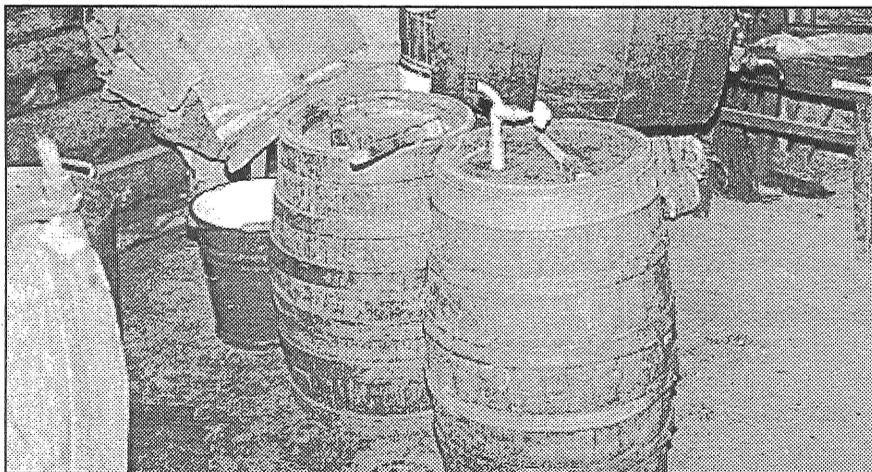
Pēteris ved rādīt vasaras virtuvi, kur viņam alus brūzis ierīkots. Lielākas un mazākas mucīņas jau gaida putojošo dzērienu. Trauki gluži kā no vēstures grāmatas — viss no koka, ne tagadējās modernās mucīņas, kas kārtīgu mieža spēku sevī noturēt nespēj. Paldies Dievam, amatnieki apkārtne arī ir, kas alus traukus prot dabūt gatavus. Tas nozīmē, ka senās tradīcijas nav zudušas. Arī Pēteris Mozuļčiks cer, ka savu amata prasmi kādam nodos. Varbūt dēliem Edgaram un Ērikam, varbūt mazdēliem, kuru viņam jau pieci vīri esot...

Jau piecus gadus Mozuļčiki Jāņu ugunsкура kurina kopā ar tuvākajiem kaimiņiem. Labu laiku iepriekš gādā malku — visādus celmus un sakārnus, ko nevar sagriezt un saskaldīt. Rūpē cienastu, alu. Žēl tikai, ka apkārtne pakalnu nav un ugunsкура vieta krūmu ielokā. Bet, kad kārtīgu sārta aizdedzina, dzirkstis ceļas augstu jo augstu debesīs. Kopā arī dziesma lustīgāk skan. Ligo, ligo!

Apciemoti tikai daži no Saunas pagasta gaviļniekiem. Lai viņiem laba veselība, lustīgs prāts un izdošanās visos darbos! «Novadnieks» no visas sirds sveic arī pārējos pagasta Jāņus — pavisam 101 gaviļnieku. Uz tikšanos nākamgad citā pagastā un pie citiem Jāņiem!

● Uz sienu talku vajadzēs vēl vienu brūvējumu, spriež Pēteris Mozuļčiks. Nu kā tu prasīsi palīgus, ja nav putojoša dzēriena pagrabā.

● Četrdesmit gados Pēterim ne reizi nav gadījies, ka alus izspertu mucai spundi vai tapu. Svarīgi, lai trauku par agru neaiztaisa ciet. Gards gan Pēterim miestīn!

Jāņu nakti nequliet! Rūtoj!

Šyņ mums kūrpes kūrpniceni,
Osajimi purnenimi,
Lai varami leigōdami,
Vardes dūrt(i) pūraini.

Preiļu pagasts

Līgo vakars pie Liču kultūras nama 23. jūnijā pulksten 23.00. Atrakcijas, rotaļas, folkloras ansambla priekšnesumi. Šogad pagasta padome dosies sveikt Jāņus Stolderos un Anspokos.

Riebiņu pagasts

23. jūnijā pulksten 21.00 līgošana Riebiņu parkā. Balli spēlēs grupa «Varbūt».

Preiļi

Šodien Jāņu ielīgošana sākas ar Zāļu dienas tirdziņu pilsētas centrā. 23. jūnijā pulksten 21.00 līgošana, dancošana un ugunskurs Preiļu parka vecajā estrādē.

Līvānu novads

23. jūnijā pulksten 21.00 visi aicināti uz Jāņu ielīgošanu Līvānos Dubnas līcī. Jāņu vainagu laišana pa Dubnu, Jāņu un Līgu godināšana folkloras kopas «Ceiru-leits» pavadījumā. Dejos Līvānu kultūras centra dejojāji. Turpat Dubnas līcī būs arī lielā ugunsкура aizkuršana un balle līdz rītam kopā ar «Brenča muzikantiem». Rožupē līgošana sāksies pulksten 22.00 Rožupes pagasta estrādē. Turku pilskalnā uz kopīgu līgošanu aicina folkloras kopa «Zundānu sievas». Būs dejas, siers un alus.

Upmalas pagasts

23. jūnijā pulksten 21.00 svētku ielīgošana Upmalas pagasta estrādē.

Vārkavas pagasts

Vārkavas pagasta drāmas kolektīva pirmizrāde «Tolivalds — patentāts inteligents» 23. jūnijā pulksten 21.00 tautas namā. Pulksten 23.00 zaļumballe estrādē, spēlēs grupa «Tik un tā».

Saunas pagasts

Salas pamatskolā 24. jūnijā pulksten 21.00 Līgo dziesmu skandēšana un Jāņu nakts balle.

Rudzātu pagasts

Uz kopīgu līgošanu visi aicināti 23. jūnijā pulksten 21.00 Rudzātu parkā. Zaļumballe.

Informāciju apkopojā G.Kraukle

Godinās Vissvētāko Sakramentu

Antons Rancāns

Devītajā nedēļā pēc Lieldienām (Jēzus Kristus augšāmcēšanās) katoļu baznīca svin citu svarīgu ritu — Jēzus Kristus Vissvētākās miesas un asiņu (Svētās Euharistijas) svētkus. Tautas valodā runājot, Vissvētākā Sakramenta dienas, kuras ir astoņas — oktava. Šogad, sākot ar 22. jūniju, notiek dievkalpojumi un procesijas, kurās lasa evaņģēliju pie sapostiem galdiņiem, kas izveidoti par altāriem, pavisam to četri. Pie pirmā — Mateja, otrā — Marka, 3. — Lūkas un 4. — svētā Jāņa Evangelista. Svēti lauku ziedus un zāles, bērņus, bīskapi dala Iestiprināšanas sakramentu. Noslēgums — 29. jūnijā, Pēterdienā. Ka šai tradīcijai liela loma, liecina valsts svētku statuss tādā katoļu zemē, kā Polijā.

Aglonas bazilikas dekāns Jānis Stepiņš pastāstīja, ka ielu procesijas būs Rēzeknē un arī Dagdā, kur tādas iedibinātas viņa

kalpošanas laikā un saglabātas. Aglonā procesija notiks dārzā, dekanāta draudzēs — baznīcās. Visur priesteri svētīs lauku ziedus un bērņus.

Preiļu dekanāta dekāns Jāzeps Gugāns teica, ka arī Preiļos agrāk procesijas ar evaņģēliju lasīšanu pie improvizētiem altāriem notikušas pa Raiņa bulvāri līdz kapličiai pie parka vārtiem, kas kādu laiku, kamēr cēla tagadējo dievnamu, bija draudzei baznīcas vietā. Pašlaik mūsu rajona centra galvenā celtnē, sarkanā ķieģeļu baznīcā, tiek remontēta — jau atsvaidzināts lielā torņa jumta segums, pēc citu darbu pabeigšanas meistari sakārtos arī kapličas jumtu, lai būvi pasargātu no tālākas bojāšanās. Visiem remontiem pēc speciālistu aprēķiniem, vajadzīgi 99 tūkstoši latu.

Dekāns pastāstīja, ka lielā procesija ar evaņģēliju lasījumiem Preiļu baznīcā būs 25. jūnijā, tad arī notiks zāļu un bērņu svētīšana, lai mazie kļūstot tikpat skaisti kā lauku ziedi.

«Dāma 2000» būs Līvānos

Ginta Kraukle

Konkurss «Dāma 2000» šogad notiek visā Latvijā, tajā piedalās precētas sievietes, kuras spēj un var pierādīt savu individualitāti. Šis nav skaistumkonkurss, kādus pierasts redzēt televīzijā, konkursa galvenā doma — labdarība. Katrai Latvijas pilsētai ir sava patronese — konkursa «Dāma 2000» dalībniece. Līvāniem tā ir Anita Miķelšteine, kura ir iniciatore pasākumam, kas 1. jūlijā notiks Līvānos.

1. jūlijā Līvānos no pulksten 11.00 līdz 16.00 laukumā prefī universālveikalam notiks Imanta dienas gadatirgus, kurā akcents likts nevis uz tirdzniecības uzņēmumu piedāvājumu, ko ikdienā varam atrast veikalos, bet gan individuālo ražotāju, zemnieku, amatnieku, podnieku, keramiķu un citu meistarību piedāvāto. Pasākuma laikā tiks godināti tās dienas jubilāri — Imanti, programmā vēl arī koncerts, sporta sacensības,

konkurss, izsole un loterija.

Kā «Novadniekam» pastāstīja Līvānu novada kultūras centra direktore Valija Vaivode, šajā pasākumā tiek gaidītas ierodamies arī pārējās konkursa «Dāma 2000» finalistes, kā arī konkursa žūrija. Savukārt pieminētajā izsolē vairāksolītas tiks visdažādākās mantas, kuras uz tirgu būs atceļojušas no apkārtnes iedzīvotāju mājām, klētīm un bēniņiem. Saimnieces varēs parādīt prasmi konditorejā un piedalīties konkursā «Labākā kūka». Kūkas un tortes var būt gan ceptas, gan vāritas, gan lipinātas, galvenais kritērijs būs to labā garša. Valija Vaivode aicina saimnieces par piedalīšanos paziņot laikus, piezvanot pa telefonu 42593 vai 44239. Pulksten 21.00 Līvānu novada kultūras centrā ģimeņu vakars «Svinēsim kāzas». Pasākuma idejas autore konkursa «Dāma 2000» finaliste Anita Miķelšteine iecerējusi aicināt vienkopus visdažādāko vecumu un paaudžu ģimenes cilvēkus. Īpaši tikšot godināti tie pāri, kas kopā nodzīvojuši apaļu gadu skaitu no viena līdz septiņdesmit pieciem gadiem. Uz 1. jūlija labdarības pasākumiem var nākt ikviens, jo tie būs bezmaksas.

Bobslejisti spēkus vairo Preiļos

Antons Rancāns
Autora foto

Īss ir bobslejistu sacensību laiks ziemā, gluži kā Siguldas slavenajā trasē vienā mirklī aizslīd gar skatītāju acīm. Bet sportistiem allaž jābūt formā, jāaplīcina spēks un varēšana. Tam ir nozīme, lai ar labu sniegumu dotu istu baudu mums, līdzjutējiem. Tāpēc bobslejisti trenējas augu gadu.

Jau piekto vasaru par atpūtas un treniņu nometni puīši izvēlējušies Preiļos. Viņus var sastapt uz sporta kluba «Cerība» stadiona, Eikša ezera ūdeņos, citur, piedaloties dažādās sacensībās, kas notiek šajā laikā. Apmetušies viesmīlīgajā Preiļu Valsts ģimnāzijā, uz treniņiem viņi brauc ar autobusiņu. Sportistam svarīgs ir dienas režīms, slodzes. Viss stingri «salikts pa plauktiņiem» no rīta mošanās līdz vakara gulētiešanas reizei.

Treneris Rihards Kotāns «Novadnieka» korespondentam teica, ka izvēloties Preiļos ne vien tāpēc, ka te viņa dzimtā puse, bet arī tā iemesla dēļ, ka skaista daba, lieliskas atpūtas un nodarību vietas. Komanda šogad Preiļos trenēsies līdz Līgo svētkiem.

● No kreisās uz labo: junioru klases bobslejisti Jānis Leksis, Uģis Suveizda, Intars Dicmanis un Ivo Erdmanis ar treneri Rihardu Kotānu vidū.

Arī šogad tīrā gaisa diena

Ginta Kraukle

Pērn vides pārvalde Preiļos un Līvānos rīkoja akciju, kuras laikā par brīvu tika mērīts oglekļa oksīda līmenis automobiļu izplūdes gāzu sastāvā. Akcija guva atsaucību, tādēļ arī šogad katrs, kas 27. jūnijā būs Preiļos vai 12. jūlijā Līvānos, varēs pārliecināties, cik lielu kaitējumu dabai nodara vai gluži otrādi — nenodara viņa auto.

Daugavpils reģionālās vides pārvaldes Preiļu daļas vadītāja Solveiga Mazjāne pastāstīja, ka pagājušajā gadā autovadītāji labprāt piekrituši noteikt kaitīgo vielu daudzumu automašīnām. Rezultāti nebūt nav bijuši slikti, jo daudz kas atkarīgs no automašīnas kopšanas. Nav patīss apgalvojums, ka apkārtējo gaisu piesārņo galvenokārt tikai vecās mašīnas, kādu mūsu ielās nav mazums. Arī vairākus gadus kalpojusi mašīna šajā ziņā var būt labā stāvoklī. Viss atkarīgs no automobiļa saimnieka, kurš

vai nu rūpējas par automašīnas dzinēja noregulēšanu, lai izplūdes gāzēs oglekļa oksīds nepārsniegtu normas, vai arī to nedara.

Atmosfēras gaisa piesārņojums atstāj negatīvu iespaidu uz cilvēka veselību, tādēļ svarīgi ievērot pieļaujamās normas. Atbilstoši ES direktīvu 92/96/EC prasībām oglekļa oksīda saturs karburatoru automobiļu atgāzēs nedrīkst pārsniegt 0,3-4,5 procentus tilpuma atkarībā no motora atgāzu kontroles tipa un automobiļa izgatavošanas gada. To, kāds oglekļa daudzums izdalās atgāzēs, var noteikt tikai ar speciālu aparātūru. Šāda aparātūra pieejama Daugavpils vides pārvaldes speciālistiem.

Autovadītājiem Preiļos oglekļa oksīda daudzuma bezmaksas pārbaudi būs iespējams veikt 27. jūnijā no pulksten 10.00 līdz 13.00 auto stāvvietā pretī bijušajam sadzīves pakalpojumu kombinātam. Līvānos autovadītāji to varēs izdarīt 12. jūlijā no pulksten 14.00 līdz 16.00 laukumā pretī universālveikalam.

Subsīdijas cūkkopības stabilizācijai

No šī gada 1. jūnija subsīdijas 17 latu apmērā par katru sivēnmāti tiesīgi saņemt zemnieki (Zemkopības ministrijas 2000. gada 13. jūnija rīkojums), ja viņu cūku ganāmpulkā iepriekšējā mēneša pēdējā dienā bija vismaz 5 sivēnmātes (aizpildīta deklarācija), ganāmpulks reģistrēts un dzīvnieki uzskaitīti turēšanas vietā. Saimniecībās, kurās nav cūku pārraudzības, jāiekārto sivēnmāšu uzskaites žurnāls (tām jābūt apzīmētām).

Pretendējot uz subsīdijām, ganāmpulka īpašnieks līdz katra nākamā mēneša pirmajai dienai lauku atbalsta dienesta teritoriālajā struktūrvienībā iesniedz deklarāciju par cūku skaitu iepriekšējā mēnesī. Nepieciešamo dokumentu veidlapas var saņemt lauku atbalsta dienestā Preiļos, Raiņa bulvārī 19. Pretendentu kontrole — atbilstoši nolikuma prasībām.

D. Iesalniece,
Dienvidlatgales reģionālās lauksaimniecības pārvaldes atbalsta daļas vecākā referente

Jāņu nakti ne guliet! Rūtoj!

Myusu puīši natikleiši,
Popiveites naaporuš';
Popiveite sazāluse
Boltajom pučēitem.

Rēzeknē

22. jūnijā sāksies Jāņu ieskandināšana, kurā ielūgti slavenākie Rēzeknes Jāņi, to skaitā domes priekšsēdētājs Jānis Jukna. 23. jūnijā skvērā pie kultūras nama varēs dziedāt visi, kas vēlēšies iegūt dziedošā Jāņa titulu — tāds tiek piešķirts vairākus gadus. Būs vizināšanās ar zirgiem, bet 24. jūnijā — diskoballe bērniem un jauniešu diskotēka.

Daugavpilī

tradicionālais Jāņu pasākums ar koncertu, zaļumballi un diskotēku visas nakts garumā notiks 23. jūnijā Stropu estrādē. Naujienes pagasta Kraujas ciemā kopīgi līgos ne tikai latvieši, bet arī krievi, baltkrievi, poļi un ukraiņi.

Krāslavā

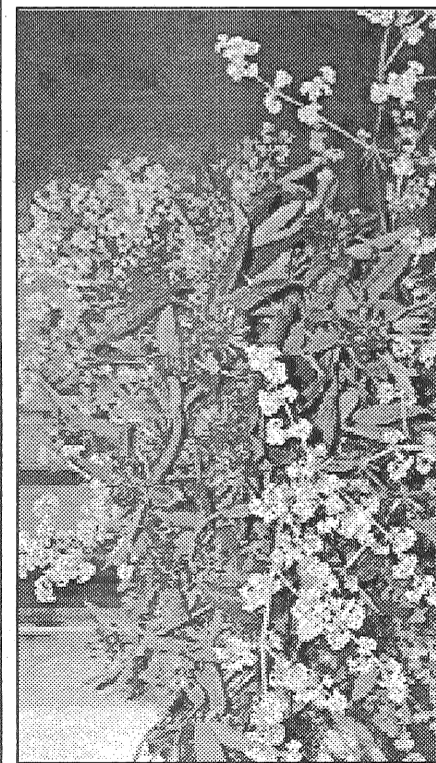
līgošana sāksies pilsētas parkā, vecajā estrādē. Andrupenes pagastā Ligo vakarā tiks atklāta pirmā etnogrāfiskā Latgales sēta šajā novadā.

Jēkabpilī

Jāņus ielīgos 22. jūnijā pie Tautas nama pilsētas centrā, būs teatralizēti uzvedumi, koncerti un konkursi. Kā ik gadus, Jāņu ugunsurs un balle notiks Krustpils salīnā.

Jāņos bez lietus neiztikt

23. jūnija naktī rietumu rajonos, bet Līgo dienā visai teritorijai pārscries mākoņi, kas atnesīs īslaicīgu pērkona lietu. Siltos dienvidu vējus nomainīs dienvidrietumu, rietumu vēji, un gaisa temperatūra pazemināsies. 23. jūnija dienā gaisa temperatūra turēsies ap +21, +26 grādiem, bet rietumu rajonos — +16, +19 grādi. 24. un 25. jūnijā pārsvarā dienvidu rajonos īslaicīgs pērkona lietus, gaisa temperatūra naktī +7, +12 grādi, dienā — +16, +21 grāds, vietām līdz +24 grādiem. Iepriecina, ka lietus mākoņi nepārkļās visu debesjumu un svētkos atspīdēs arī saule.

■ Ierosmei

Madonas rajona Mārcienas pagastā kaltē ārstniecības augus un sien pirtsslota

Ainim Kavarskim pieder zemnieku saimniecība «Aronieši», viņa vecākiem Mārcienas pagasta — «Kalnzeltiņi». Abas saimniecības kopā izmanto ap 100 ha zemes.

Tradicionālajā lauksaimniecībā situācija ir kritiska, tāpēc arī Ainis Kavarskis un viņa vecāki sākuši nodarboties ar ārstniecības augu ievākšanu un kaltēšanu. Kaltēšanas «rūpals» atrodas Mārcienas pagastā «Kalnzeltiņos».

Mazajā, vecajā «Kalnzeltiņu» klētiņā, kas ir par šauru, lai varētu izvērsties (z/s «Aronieši») saimnieks Ainis Kavarskis to sauc par «mazo mistiku»), pašlaik tiek kaltēti ārstniecības augi — raspodīņi, ceļtekas, mālļēpes.

«Kalnzeltiņu» saimniece, Aiņa māte Biruta Kavarska pastāstīja, ka jau ir sakaltēti priežu pumpuri, tīruma kosa, tiek ievāktas krūklā mizas, drīz būs kārtā arī citiem ārstniecības

augiem. Saimniecībā arī audzē piparmētras un vērmeles. Ir noslēgts līgums par 1 t dažādu (pavisam 12 nosaukumu) drogu piegādi Rīgas partneriem. Visu, ko var dabā sameklēt, var arī izkaltēt.

Tepat, «mazajā mistikā», kaltēs arī mellenes, meža zemenes, avenes, rabarberus, gailenes, ķiršus, plūmes, cidonijas, ābolus. Kavarskiem jau ir pieredze, kā sagatavot kvalitatīvu produkciju. Kaltētas meža ogas nodē aromātisko tēju sastāvā.

Vēl «Kalnzeltiņos» sagatavo un kaltē arī pirtsslota, ko realizē Rīgā. Sien bērzu, ozolu, pīlādžu, upeņu, aveņu, nātru pirtsslota, kā arī kombinētās, dažādos salikumos ar ārstniecības augiem, piemēram, bērzs, nātre, asinszāle u. c. Senie latvieši steidza sasiet pirtsslota līdz Jāņiem, jo tad tām esot maģisks dabas spēks, taču ārstniecības augu slotiņas var siet arī vēlāk, jo ne jau visi ārstniecības augi uzzied līdz 24. jūnijam.

«Stars» (Madonas rajona laikraksts)

Par pašvaldību vienotas informācijas sistēmas projekta realizāciju

Lidija Kirillova

Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļa kopā ar izveidoto darba grupu izstrādāja un iesniedza projektu par informācijas un pakalpojumu centru izveidošanu Preiļu rajonā. Šis projekts paredz izveidot informācijas pakalpojumu centrus katrā Preiļu rajona pašvaldībā, izmantojot valsts investīciju programmas līdzekļus, PHARE-2000 programmas palīdzību un savu ieguldījumu. Dokumenti ir iesniegti Satiksmes ministrijas informātikas departamentā un ir sagatavots vienošanās protokols par darba raksturu, apjomu un izmaksām, kas saistīti

ar projekta realizāciju Preiļu rajonā 2000. — 2002. gadā.

Izskatot Latvijas pašvaldību savienības tehnisko problēmu komitejas informātikas un sakaru darba grupas sēdes protokolā izteikto «Lattelekom» piedāvājumu projekta realizācijai, rajona padome nolēma atbalstīt projektu «Informācijas un pakalpojumu centru veidošana Preiļu rajonā», iepazīstināt ar projekta saturu vietējās pašvaldības un lūgt nākamajā finansu gadā paredzēt savu līdzdalību projekta realizācijai. Pēc līdzekļu saņemšanas saskaņā ar likumu «Par valsts un pašvaldību pasūtījumu» tiks izsludināts konkurss projekta īstenošanai rajona teritorijā.

? Lasītājs jautā

Kas ir Magne B₆?

Vairāki iedzīvotāji ir interesējušies par medikamentiem ar plašu darbības diapazonu. Uz pacientu jautājumiem atbild Preiļu slimnīcas internists, sertificēts ģimenes ārsts, manuālās terapijas speciālists, ārsts Jānis Petrāns.

Magne B₆ tabletes sastāvā ir 470 mg magnija un 5 mg piridoksīna (B₆ vitamīns). Dzeramajās ampulās magnijs ir 1120 mg un piridoksīns 10 mg. Magnijs ir organisma pamatelements, 99% no kura atrodas šūnās. Pieauguša cilvēka organismā ir 21-28 g magnija.

Kā izpaužas nepietiekams magnija daudzums cilvēka organismā?

Traucētas visas orgānu funkcijas, tādēļ izpaušmes ir visdažādākās. Galvenie simptomi ir trīcēšana, muskuļu vājums, krampji, psihe traucējumi, bezmiegs, uzbudinājums. Būtiski ir sirds ritma traucējumi: ekstrasistolija paātrināta un neregulāra sirds darbība, stenokardija, arteriāla hipertenzija; gremošanas orgānu darbības traucējumi — caureja.

Piridoksīns Magne B₆ sastāvā mazina grūtniecības toksikozi, mazina parkinsonisma un radikulīta simptomu izpausmi, sekmē hroniska alkoholisma radīto orgānu funkciju traucējumu normalizēšanu. Piridoksīnam nozīmīga loma pie ilgstošas kontraceptīvo līdzekļu lietošanas.

Tātad Jūs uzskatāt, ka Magne B₆ ir universāls preparāts un ir noderīgs daudzu nopietnu slimību norises ietekmēšanai?

Jā! Klīniskos pētījumos ir pierādīts, ka Magne B₆ uzlabo sirds slimnieku miokarda saraušanās spēku, palielina sirds vainagartēriju funkciju, novērš perifēro asinsvadu spazmas. Pazeminās asinsspiediens, uzlabojas sirds darbība. Magne B₆ ļoti efektīvi novērš radušos sirds ritma traucējumus, pielietojot to intravenozi polarizējošā šķīduma sastāvā.

Kad tad tomēr būtu ieteicams pielietot Magne B₆ ārstēšanā kā būtisku papildinājumu pamatārstēšanas shēmā?

Daudzās pasaules valstīs Magne B₆ lieto:

arteriālās hipertenzijas, hroniskas sirds mazspējas, sirds ritma traucējumu, cukura diabēta, asinsvadu slimību ārstēšanā, hroniskas kuņģa un duodena čūlas slimības ārstēšanā, gremošanas trakta darbības normalizēšanai, centrālās nervu sistēmas funkciju stabilizēšanai, hronisku ādas slimību ārstēšanā, hroniska alkoholisma kompleksajā ārstēšanā, lietojot ilgstoši kontracepcijas līdzekļus.

Kā pareizi jālieto Magne B₆?

ASV rekomendē 1,5 mēneša kursu, lietojot pa 2 tabletēm 2 reizes dienā. Dzeramās ampulas lieto pa 1 ampulai rītos un vakaros.

Priekšā Līgo svētki!

Dodoties līgot, atcerieties par Magne B₆ Noderēs!

Priekšsēdētājs iznomājis automašīnu

Šī gada 29. aprīļa numurā «Novadnieks» iepazīstināja lasītājus ar pašvaldību vadītāju deklarētajiem ienākumiem par pagājušo gadu. Līvānu novada domes priekšsēdētājs Visvaldis Gercāns ienākumus par 1999. gadu deklarējis arī 120 latus, ko pērn guvis nomas ceļā toreiz vēl Līvānu pilsētas domē. Šī fakta mudināti, lūdzām V.Gercāna kungu plašāk paskaidrot, ko viņš iznomājis domei. Saņēmām atbildi, ar kuru iepazīstinām arī lasītājus.

«Atrodoties Līvānu pilsētas domes priekšsēdētāja amatā 1999. gadā esmu saņēmis Ls 120 ienākumus no personiskās automašīnas iznomāšanas Līvānu pašvaldībai. Periodā, kad domei bija nepieciešams vieglais autotransports, pusgadu tika iznomāta šī automašīna par Ls 20 mēnesī. Diemžēl automašīnas intensīvas ekspluatācijas rezultātā tā patlaban vairs nav lietojama braukšanai. Priekšsēdētājs V.Gercāns».

Vēstulē nav norādīta automašīnas marka, taču, spriežot pēc deklarācijas publicējamajā daļā pieejamās informācijas, iznomāta tikusi vieglā automašīna Opel Record (1984. izlaides gads).

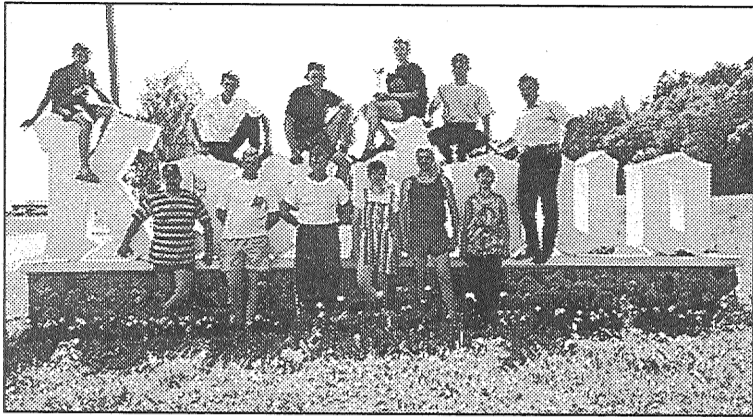
Atbildes sagatavoja Ginta Kraukle

Preiļu rajona policijas pārvaldes komandai — sestā vieta

Lidija Kirillova

No 9. līdz 11. jūnijam Kandavā notika Iekšlietu ministrijas ikgadējie sporta svētki, kuros piedalījās arī Preiļu rajona policijas pārvaldes komanda. Divpadsmit komandu konkurencē savā apakšgrupā preilieši izcīnīja sesto vietu. Ņemot vērā sīvo konkurenci, tas nav peljams rezultāts.

Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu rajona policijas pārvaldes ceļu policijas priekšnieka vietnieks Jānis Sparāns, rajona komanda šoreiz nav bijusi savā spēcīgākajā sastāvā, uz Kandavu aizbraukuši tikai 12 dalībnieki. Citreiz rajons pārstāvēts pat ar divdesmit cilvēku lielu komandu. Labākie rezultāti iegūti stafetē, kur vajadzēja izjaukt un salikt pistoli, noskriet 100 metrus ar 32 kilogramus smagu svaru bumbu, šaut mērķi, pārvarēt šķēršļu joslu, peldēt, iesaistīties tuvcīņā, kuras laikā nācās atbrūnot uzbrucēju un aizgādāt viņu uz finišu. Stafetē, no pirmās vietas atpaliēkot par piecām, bet no otrās vie-

● Preiļu rajona policijas pārvaldes komanda — Jānis Sparāns, Jānis Lozda, Māris Ribinickis, Oļegs Ivanovs, Valdis Sporāns, Māris Ancāns, Jānis Prikulis, Vilis Patmalnieks, Līvija Gerasimova, Lolita Pušņakova un Iveta Adamoviča pie Kandavas robežzīmes. Foto no J. Sparāna personīgā albuma

tas atpaliēkot par divām sekundēm, Preiļu rajona policijas pārvaldes komanda izcīnīja trešo vietu un kausu. Sacensību dalībnieki atzina, ka vienes vilkšanā «pietrūcis svara», volejbolā smagu traumu guvis vadošais komandas spēlētājs, bet strībolā gluži vienkārši pietrūcis sportiskās veiksmes. Arī futbolā nepaveicies soda sitienu sērijā, lai gan spēle ar

Bauskas komandu noritējusi ļoti līdzīgi. Sporta svētkus kuplinājuši aktieru Jāņa Paukštello un Harija Spanovska priekšnesumi, kā arī zaļumballe. Ar skatītāju lielu līdzjušanu aizvadītas Saeimas un Iekšlietu ministrijas komandu sacikstes, kurās otro gadu pēc kārtas pārsvaru guvusi Saeimas komanda.

Policists izglāba trīs zēnus

Lidija Kirillova

Preiļu rajona policijas pārvaldē «Novadnieku» informēja, ka īslaicīgās aizturēšanas izolatora kārtībnieks, policijas kaprālis Edgars Naglinskis šī gada 12. jūnija agrā rīta stundā izglābis trīs zēnus.

Ziņojumā policijas pārvaldes priekšniekam Edgars raksta, ka 12. jūnijā agrīno rīta Jašas ezerā zvejotais zivis. Ap pulksten 5.30 pamanījies, ka no ezera pretējā krasta šķēršām devusies laiva, kurā manīti trīs cilvēki. Pēc pāris minūtēm viņš izdzirdis palīgā saucienus.

Kad paskatījies, ievērojis, ka laivu vairs neredz, bet ūdenī pamanījies cilvēkus. Edgars airējis uz apgāztās laivas pusi. Redzējis trīs 11 līdz 13 gadus vecus zēnus, kuri iekrituši ūdenī. Pa vienam viņš neveiksmīgos airētājus ievīlīcis savā laivā, tad savācis ūdenī peldošās mantas un aizvīzinājis slapjos puikas krastā.

«Novadnieka» rīcībā nav informācijas, kas bija pārdošie zēni un kāpēc viņi bez pieaugušo uzraudzības atradās ezerā. Taču nebūs pārspīlēts, ja teiksim, ka Edgars Naglinskis rīkojās profesionāli un pārliecināti. Lai arī turpmāk labi veicas dienestā!

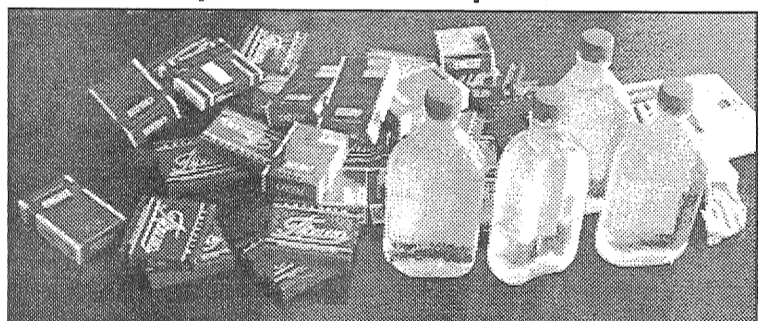

● Policijas kaprālis Edgars Naglinskis.

Tirgus teritorija arī turpmāk tiks pārbaudīta

Arvien nesaudzīgāk un plānveidīgāk pret nelikumīgo alkohola un tabakas izstrādājumu tirdzniecību vērsas rajona policijas pārvaldes darbinieki. Tā pēdējo nedēļu laikā, veicot pārbaudes Preiļu pilsētas tirgū, atklāti vairāki gadījumi, kad tirgus teritorijā atrodas it kā nevienam nepiederošas, bet tajā pat laikā «sadzīvē ļoti pieprasītas» mantas — cigaretes un alkohols.

Šajā sakarā Preiļu rajona policijas pārvalde atgādina, ka tirdzniecības kārtību tirgos nosaka 1998. gada 6. oktobrī pieņemtie noteikumi nr. 338 «Noteikumi par tirdzniecības kārtību tirgos, gadatirgos, ielu tirdzniecības vietās un izbraukumos». Šie noteikumi paredz arī tirgotāju pienākumus (VII nodaļa) un tirgus darba organizācijas un tirgus pārvaldītāja

ja pienākumus (III nodaļa), kuri, mūsdienu, obligāti jāzina gan tirgus administrācijai, gan tirgotājiem. Šo pienākumu neievērošanas gadījumā paredzēta gan atbildība, gan sods. Atgādinām, ka, izskaužot nelikumīgo alkohola un tabakas izstrādājumu tirdzniecību, policija gaida arī sabiedrības atbalstu un sapratni. Ja

jums ir konkrēta un jūsuprāt vērtīga informācija iepriekšminētās tirdzniecības apkarošanai, lūdzam zvanīt pa bezmaksas tālruniem 1-53-02804 vai 1-53-02815. Anonimātāte garantēta.

A. Bogdanovs,
Preiļu rajona policijas pārvaldes priekšnieka vietnieks,
kārtības policijas priekšnieks

Aizturēti vairāki Rēzeknes rajona iedzīvotāji

Lidija Kirillova

Preiļu rajona policijas pārvaldes kriminālpolicijas priekšnieks Nikolajs Maksimovs informēja «Novadnieku», ka, veicot operatīvos pasākumus, aizturēti divi Rēzeknes rajona Silmalas pagasta iedzīvotāji — Valērijs Ločmelis un Aivars Nesterovs, trešais pašlaik tiek meklēts.

17. jūnijā rajona policijas pārvaldē tika iesniegts prelieša Jāņa V. ziņojums par to, ka uz ceļa Preiļi — Viļāni nepazīstami jaunieši no viņam piederošās automašīnas Audi 200 nozaguši dokumentus un personīgās mantas. Viens no viņiem esot novērsis Jāņa uzmanību, mēģinot pierunāt, lai aizved uz Rēzeknes rajonu. Tajā laikā kompanjoni «aptīrījuši» automobiļa salonu. Kā pastāstīja N. Maksimovs, pēc divām stundām vainīgie

piezvanījuši apzagtajam un piedāvājuši par naudu (10 latiem) atdot viņam dokumentus. Dokumentu atdošanas brīdī vainīgie tika aizturēti. Notiek pirmstiesas izmeklēšana. Taču izrādās, ka iepriekš jaunieši ir izdarījuši vēl vienu pārkāpumu. Uz ceļa Preiļi — Viļāni izteikuši draudus nolaupīt automašīnu VAZ 21011, kura pieder Riebiņu iedzīvotājam Georgijam K. Arī šajā epizodē notiek pārbaude.

POLICIJAS ZIŅAS (12. — 18. jūnijs)

- 12. jūnijā Livānos, Rīgas ielā Aigars L. izdarīja huligāniskas darbības. Sastādīts administratīvais protokols.
- 12. jūnijā Dainis L. ceļa Rīga — Daugavpils 193. kilometrā, vadot automobili VW Transporter, notrieca alni, kas negaidot izskrēja uz ceļa. Bojāta automašīna, cietušo nav.
- 12. jūnijā Preiļu pagasta Pupājos Poliektis N. izdarīja huligāniskas darbības. Izteikts oficiāls bridinājums.
- 12. jūnijā Aivars L. Jersikas pagasta Āriņos sarīkoja ģimenes skandālu. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.
- 13. jūnijā Leontīne E., vadot automobili VW Jetta pa ceļu Kokorieši — Jezufinova — Smelteri, 6. kilometrā nepalaida garām pa galveno ceļu braucošo automašīnu Ford Transit, kuru vadīja Raimonds P. Notika sadursme, kuras rezultātā bojātas abas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.
- 13. jūnijā mopēda vadītājs Ingars K. ceļa Aglona — Aizkalne — Dovalē 13. kilometrā, uzbraucot uz galvenā ceļa, nepalaida garām braucošo automašīnu Ford Sierra, kuru vadīja Māris S. Negadījuma rezultātā mopēdists ar traumām nogādāts Preiļu slimnīcā. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.
- 13. jūnijā Livānu slimnīcā ar narkotisko vielu saindēšanās pazīmēm tika nogādātas četras nepilngadīgas personas, trīs no kurām dzīvo Rīgā. Notikušā apstākļi tiek noskaidroti.
- 13. jūnijā Preiļos uz Talsu ielas Staņislavs B. konstatēja, ka viņam piederošajai automašīnai Renault Megane kreisajā pusē noskrāpēta krāsa. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.
- 13. jūnijā ceļa Rīga — Daugavpils 171. kilometrā Alla K., kura vadīja automašīnu Opel Kadett, netika galā ar transportlīdzekļa vadību un nobrauca no ceļa. Livānu slimnīcā ar traumām nogādāts pasažieris Guntis V. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.
- 13. jūnijā Saunas pagasta Mozuljos Gints S. alkohola reibumā sarīkoja ģimenes skandālu. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.
- 13. jūnijā ceļa Rožupe — Rudzāti 4. kilometrā automašīnas Mercedes Benz 200 vadītājs netika galā ar transportlīdzekļa vadību, MB nobrauca no ceļa un apgāzās. Mašīnas vadītājs no notikuma vietas aizbēga. Bojātā automašīna pieder Jānim B. Notikuma apstākļi tiek noskaidroti.
- 14. jūnijā Monikai R. Stabulnieku pagasta Sondoros pazuda aita. Zādzības apstākļi tiek noskaidroti.
- 15. jūnijā ceļa Preiļi — Aglona — Dagda 34. kilometrā notika sadursme starp automašīnu VW Golf, kuru vadīja Kristīne M., un VAZ 21063, kuru vadīja Leons F. Bojātas abas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.
- 15. jūnijā Jersikas pagastā SIA «Kustība» teritorijā notika sadursme starp automašīnu Opel Ascona, kuru vadīja Viktors S., un Audi 100, kuru vadīja Aleksandrs G. Bojāta automašīna, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.
- 15. jūnijā Livānu novada Turku pagasta Steķos izdeva mežs 30 hektāru platībā. Ugunsgrēka apstākļi tiek noskaidroti.
- 16. jūnijā automašīnas M-412 vadītājs Andrejs I., braucot Livānos pa Zemgales ielu, nepalaida garām pa galveno ielu braucošo automašīnu VW Golf, kuru vadīja Pāvels R. Notika sadursme, kuras rezultātā bojātas abas automašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.
- 16. jūnijā Dmitrijs M. Preiļos, Liepu ielā 4 sarīkoja ģimenes skandālu. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.
- 16. jūnijā Arvids V. Preiļos, Daugavpils ielā 68 ļaunprātīgi nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajam prasībām. Sastādīts administratīvais protokols.
- 16. jūnijā Aivars Ā., braucot ar automašīnu VW Passat pa ceļu Rīga — Daugavpils, 170. kilometrā izraisīja sadursmi ar velosipēdistu, kurš pēc negadījuma bezsamaņas stāvoklī tika nogādāts Livānu slimnīcā. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.
- 16. jūnijā Silajāņu pamatskolas tualetē aizdegās atkritumi. Aizdegšanās iemesli tiek noskaidroti.
- 16. jūnijā Artamons V., vadot automobili GAZ 24, ceļa Rīga — Daugavpils 178. kilometrā notrieca nepilngadīgo Jāni S.; kurš negaidot šķērsoja ceļu. Gājējs ar traumām nogādāts Livānu slimnīcā. Negadījuma apstākļi tiek noskaidroti.
- 18. jūnijā Nikolajs K. alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības Silajāņu pagasta Bikovā. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Precizējums

«Novadnieka» 15. jūnija numurā publicētajās policijas ziņās minētais Gunārs S., kurš ar individuālajam uzņēmumam «Boņuks» piederošo automašīnu veda nemarkētas cigaretes, ir Galēnu pagasta iedzīvotājs.

Ļaunprātīga dedzināšana

Lidija Kirillova

16. jūnijā ap pulksten 23.15 Vārkavas pagasta Ančkinos aizdegās māja un saimniecības ēkas, kas pieder šī pagasta iedzīvotājam Valijai B., «Novadnieku» informēja Preiļu rajona policijas pārvaldē. Pārbaudes laikā tika konstatēts, ka naidīgu attiecību dēļ notikusi ļaunprātīga dedzināšana, māju aizdedzinājis kaimiņiene Eleonora S. Par notikušo liecina izlietā eļļa. Notiek pirmstiesas izmeklēšana.

Sodien vārdadienu svin — Ludmila, Laimdots, Laimiņš.
23. jūnijā — Līga.
24. jūnijā — Jānis.
25. jūnijā — Milija, Maiga.
26. jūnijā — Ausma, Ausmis, Inguna, Inguns.

Vai atbalstāt alkohola tirdzniecības ierobežošanu naktīs?

Harijs Vereslis, Preiļos meklē darbu:
 — Kas gribēs dzert, tas tāpat atradīs. Ja būtu nepieciešams iegādāties alkoholiskos dzērienus naktī, droši vien atrastu vietas, kur to var izdarīt, vai arī iegādātos laicīgi. Nevaru pateikt viennozīmīgi, kā būtu labāk.

Gunta Katkeviča, auklē bērniņu:
 — Es šādu lēmumu atbalstu un domāju, ka arī rezultāti neizpaliktu, tas ierobežotu pieejamību alkoholam. Neapmierina tas, ka jebkurā laikā cilvēks var brīvi iegādāties un lietot alkoholu.

Valentīna Dzalbe, pensionāre:
 — Personīgi man šis jautājums nav aktuāls, jo alkoholu nelietoju, taču, ja lēmums tiktu pieņemts, es to atbalstītu. Naktī ir jāatpūšas, jāguļ nevis jāizklaidējas alkohola reibumā. Par to, ko likt svētku galdā, var padomāt laicīgi.

Aleksandrs Karpenko, Līvānu novada domes izpilddirektors:
 — Jā, noteikti. Alkohols kļūtu mazāk pieejams. Domāju, ka var atrast iespēju līdz pieciem vai astoņiem vakarā iegādāties šos dzērienus, ja ir tāda vajadzība. Arī pašvaldības būtu ieinteresētas šāda lēmuma pieņemšanā.

Marija Pastare, strādā Preiļos:
 — Protams, es atbalstu tādu ierobežojumus, sevišķi jaunieši nodzeras ļoti strauji. Nezinu, vai ierobežošana dotu kādu jūtamu uzlabojumu, bet domāju, ka vismaz 15 gadiem jauniešiem alkohols kļūtu grūtāk pieejams. Lai gan no otras puses, kas gribēs, atradīs, kur nopirkt. Šo jautājumu diez vai var atrisināt vietējās pašvaldības līmenī.

G.Kraukle
 Foto M.Rukosuļevs

Sludinājumi

Reklāma

Līdzjūtības

DEGAS Schüco

Plastmasas, alumīnija logi, durvis.
 Izgatavošana, piegāde, uzstādīšana.
Labāki logi — labākas cenas!
 Preiļi, Brīvības 2.
 Tāl. 53-22010.
 Mob. tel. 9293158.

ALTE LEIPZIGER RĪGAS FENIKSS

PRIECĪGUS LĪGO SVĒTKUS!
 Tikai līdz 31. jūlijam AAS «Rīgas Fenikss» dāvina klientiem **15% atlaidi** obligajā transporta līdzekļu civiltiesiskās atbildības apdrošināšanā (OCTA) Preiļos, Brīvības ielā 76 (blakus CSDD).
 Tāl. 23030.

Pērk vecus, nolietotus **AKUMULATORUS** jebkurā daudzumā.
Tāl. 23342 no 8 līdz 16.

Iepērk mājlopus dzīvsvārā.
 Samaksa uz vietas.
 Tāl. 44179, 46384,
 mob tel. 9 161121.

Iepērk jaunlopus un liellopus.
 Noformē subsidiijas. Samaksa tūlītēja.
 Tāl. 22461.

Pērk govīs, teles, bulļus, aitas, zirgus.
 Samaksa uz vietas.
 Tāl. 55645, 55796.

IZMAIŅAS telefonu numuros Līvānu polikliniķā.

42284 — ģimenes ārste I.Miļa,
 44319 — ģimenes ārste A.Baumane, D.Pigalova,
 42274 — ģimenes ārste M.Kalniņa,
 44174 — ģimenes ārste L.Jemeljanova,
 42154 — ģimenes ārste R.Stare,
 42184 — polikliniķa reģistratūra.

Uzdot jautājumus un izteikt ierosinājumus «Novadniekam» var pa tālr. 22059.

Pārdod

lēti VAZ-2121. Tāl. 24496;
 lēti plaujmašīnu KRN-2,1, apžogojuma tīklu, DT-75. Tāl. 57619;
 māju. Tāl. 56650;
 māju, govi. Interesēties Aglonas 59, Preiļos; zemenes. Tāl. 21444;
 govi Aglonas pag. «Kodoros», Ls 100; govi. Tāl. 24268;
 govi. Tāl. 38733.

Dažādi

Lauksaimniecības darbs ārzemēs! Mob. tel. 9555858.

Pār savu dzīvi mūža vakars klājies, Miers auklē rokas darbā nogurušās.
Skumju bridī esam kopā ar Elizabeti Lazarevu, MĀTI mūžībā pavadot.
 Preiļu slimnīcas kolektīvs

Vissvētākais ir mātes vārds, Kam dzīvība ir jāiznēsā.
 Vismīļākais ir mātes vārds, Kas atdus zemes klēpī vēsā.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Robertam Upeniekam, MĀTI smiltainē pavadot.
 A/s «Preiļu siers» kolektīvs

Par mīļu sirdi, čaklām rokām, Tev vieglas smiltis, māmuliņ.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Janīnai Pakavai, MĀTI mūžībā aizvadot.
 Preiļu slimnīcas grāmatveži

Krustvārdu mīkla

Horizontāli: 1. Eiforiju dzimtas ģints vasarzaļi koki DA Āzijā, no kuriem iegūst eļļu. 7. Franču gleznotāji, brāļi Antuāns (ap 1588-1648), Luijs (ap 1593-1648). 10. Uzaicinājums ienākt. 11. Kaut cik, nelielā mērā. 12. Spāņu aristokrāts. 13. Morāles ideālu, principu un normu kopums. 16. Linu sauju kopas. 19. Krūšutēls tēlniecībā. 20. Samuraju pašnāvības veids. 23. Auga saknes pārsnāšanās, kur uzkrājas barības rezerves. 24. Pilsēta Saūda Arābijā, valdības vasaras rezidence. 25. Skuju koku klases mūžzaļi koki un krūmi. 26. Pieņemts vai noteikts mērs, lielums. 27. Navigācijas orientieris. 28. Tiekšanās pēc nesasniedzama, sapņošana par neiespējamo. 29. Attīra telpu no gružiem, mēsliem. 32. Morāles filosofija. 35. Igaunijas valsts prezidents no 1938. līdz 1940. g. 39. Kādas mūzikas instrumentu saimes vismazākais instruments. 40. Angļu aktrise (1865-1940). 41. Ostas pilsēta pie Donavas Austrijā. 42. Holandiešu gleznotājs (1596-1656). 43. Bistama vieta purvā.

Vertikāli: 2. Uzvilkt (apavus). 3. Dēvēt, saukt. 4. Pagasta centrs Tukuma rajonā. 5. Franču komponists (1838-1875). 6. Saliktena sastāvdaļa ar nozīmi «ārejs», «ārā», «ārpus». 7. Ekonomiskais rādītājs, kas izsaka savstarpēji saistītu sociālekonomisko procesu nobīdi laikā. 8. Tauta Zairā, Kongo. 9. Centies iznīcināt. 14. Strauji, steidzīgi doties. 15. Spēks. 17. Aptuveni. 18. Pasta sūtījuma veids. 19. Binārie kodi datorētikā. 20. Pākšaugu stublāji, salmi. 21. Jupitera pavadoņi. 23. Tauta Tanzānijā, Ugandā. 25. Dara zināmu. 30. Mirgo. 31. Pagasta centrs Kuldīgas rajonā. 33. Sakas satekupe Latvijā. 34. Skotu svārciņi. 35. Punkts, kurā debesšķermeņa iedomātā ass krustojas ar tā virsmu. 36. Izdots blūkijs, kur glabāja graudus, miltus senatnē. 37. Ir dzirdams. 38. Aldanas lielākā pieteka Jakutijā.

Sastādīja D.Strole (Liepājā)

Athlides. Horizontāli: 1. Tungas. 7. Lenēni. 10. Iekša. 11. Daudz. 12. Stā. 13. Gants. 14. Eitka. 15. Pētiss. 16. Norm. 17. Bāka. 18. Bāka. 19. Bāka. 20. Harakiri. 21. Gums. 22. Taita. 23. Podokarpi. 24. Norma. 25. Bāka. 26. Norma. 27. Bāka. 28. Utopisms. 29. Izmē. 30. Eitka. 31. Pētiss. 32. Eitka. 33. Pētiss. 34. Kampilbela. 41. Linca. 42. Golems. 43. Akcēns.

Vertikāli: 2. Uzaut. 3. Godāt. 4. Sēme. 5. Bīzē. 6. Ekso. 7. Lāgs. 8. Ngalī. 9. Nidēt. 14. Trauktes. 15. Stūrs. 17. Apmēram. 18. Bānd. 19. Bā. 20. Stā. 21. Eitka. 23. Gantī. 25. Pāuz. 30. Zaigo. 31. Edole. 33. Tebra. 34. Kilti. 35. Pols. 36. Tme. 37. Skan. 38. Āmga.

Jociņi

— Mana sieva mani ir izvedusi no pacietības! Es, redziet, viņu nemīlot, nu nemaz nemīlot! Nopirku viņai brīlanta gredzenu...
 — Un ko tad šī?
 — Šito, viņa saka, tu man speciāli nopirki, lai es neteiktu, ka mani nemīli!

Brauc mašina ar pasažieriem. Pēkšņi vadītājs saka:
 — Piesprādzējieties! Aiz tā pagrieziena bieži stāv policists.
 Un tieši aiz pagrieziena — viriņš ar zizli. Ielūkojas viņš salonā, tad riebumā saka:
 — Ir nu gan cilvēki! Piecu latu dēļ gatavi nožņaugties!

Trīs pelītes gatavojas jautri pavadīt vakaru. Viena saka:
 — ledzersim pa glāzīti un uzdziedāsim.
 Otra saka:
 — ledzersim pa divām un uzdancosim.
 Bet trešā saka:
 — Nē. Labāk ierausim pa trim glāzītēm un iesim piesist kaimiņu runci.